XALIQ DEPUTATLARI NO'KÍS QALASI KEŃESINIŃ SHESHIMI

XALQ DEPUTATLARI NUKUS SHAHAR KENGASHINING QARORI

No'kís qalasi, A.Dosnazarov ko'shesi, 96 **Nukus shahri, A.Dosnazarov ko'chasi, 96**

2023 - yil 4 - yanvar VI-57-2-13-195-K/23 Nókis qalası hákimligi

Нөкис қаласының 2023-жылғы жергиликли бюджет параметрлери ҳаққында

Нөкис қаласы ҳәкимлиги тәрепинен усынылған Нөкис қаласының 2023-жылғы Бюджет параметрлерин көрип шығып, "Жергиликли Мәмлекетлик ҳәкимияты ҳаққында"ғы Өзбекстан Республиксы Нызамының 24-статьясына муўапық, Халық депутатлары Нөкис қалалық Кеңеси

ШЕШИМ ЕТЕДИ:

1. Өзбекстан Республикасының "2023-жыл ушын Өзбекстан Республикасының Мәмлекетлик бюджети ҳаққында"ғы Нызам талапларын басшылыққа алып орынлаў ушын қабыл етилсин.

2. Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңесиниң "Қарақалпақстан Республикасының 2023-жылғы Бюджети ҳаққында"ғы 2022-жыл 30-декабрдеги №300/XL-санлы қарарына муўапық, Нөкис қаласы жергиликли бюджетиниң 2023-жыл ушын дәраматлары 126 млрд. 619.5 млн.сўм, қәрежетлери 346 млрд. 327.5 млн.сўм прогноз етилгенлиги муғдарында тастыйықланғанлығы мағлыўмат ушын қабыл етилсин.

3. Нөкис қаласының 2023-жылғы Бюджет параметрлери дәраматлары прогнозы **1-қосымшаға** ҳәмде қәрежетлер прогнозы **2-қосымшаға** муўапық тастыйықлансын.

4. Нөкис қаласының сақлаўлы қоры муғдары **3-қосымшаға** муўапық белгиленсин.

Нөкис қаласы бюджетлериниң 2023-жыл ушын сақлаўлы қорлары тийисли бюджетлердиң тастыйықланған улыўма қәрежетлериниң кеминде 1,0 проценти муғдарында усы шешимде белгиленгенлиги мағлыўмат ушын қабыл етилсин.

5. Нөкис қаласы бюджетлерине улыўма мәмлекетлик салықлардан ажыратылатуғын ажыратпалар нормативлери **4-қосымшаға** муўапық тастыйықлансын.

Атап айтқанда, 2023-жылда дәрамат түрлериниң бөлистирилиўи төмендегише белгиленсин:

а) қала жергиликли бюджетлерине толық түрде төмендеги салық түрлери:

- физикалық тәреплерден алынатуғын мал-мүлк салығы;

- физикалық тәреплерден алынатуғын жер салығы;

- айланбадан алынатуғын салық;

- физикалық тәреплерге тийисли мал-мүлкти ижараға бериўден алынатуғын жыллық дәраматы ҳаққындағы декларацияға тийкар төленетуғын, сондай-ақ, жеке тәртиптеги исбилерменлер тәрепинен төленетуғын физикалық тәреплерден алынатуғын дәрамат салығы;

- суў ресурсларынан пайдаланғанлығы ушын салық, буннан электр станциялары тәрепинен төленетуғын салықтан тысқары;

- қурылыс материаллары бойынша жер асты байлықларынан пайдаланғанлығы ушын салық;

- Мобиль байланыс хызметлери, алкоголь өнимлери, соннан пиво ушын акциз салығы ҳәмде темеки өнимлери ушын акциз салықлары түсимлери есабынан Өзбекстан Республикасы бюджетинен өткерилип берилетуғын дәраматлар *(2022-жыл 1-июль жағдайына қала халқының республика халқындағы улесине муўапық).*

б) республика бюджети ҳәмде Нөкис қаласы бюджетлери ортасында бөлистирилетуғын салық түрлери:

(ҳәр бир салық түри бойынша ажыратпалар нормативи 4-қосымшада көрсетиледи)

- юридикалық тәреплердиң мал-мүлкине салынатуғын салық түсимлери бойынша қала жергиликли бюджетине 100 процент;

- юридикалық тәреплерден алынатуғын жер салығы түсимлери бойынша қала жергиликли бюджетине 100 процент жөнелтириў белгиленсин.

6. Нөкис қаласы ҳәкиминиң финанс-экономикалық ҳәм кәмбағаллықты қысқартыў мәселелери бойынша биринши орынбасары (К.Калимбетов), қалалық Мәмлекетлик салық инспекциясы (С.Уснатдинов) ҳәм қалалық Финанс бөлими (Қ.Юсупов) менен биргеликте:

- тийисли бюджетлерди биринши нәўбетте, ис-ҳақы ҳәмде оған теңлестирилген төлемлер, азық-аўқат, дәри-дәрмақ ҳәмде коммунал хызметлери қәрежетлериниң режелестирилиўи нәзерде тутқан ҳалда белгилеў;

- жергиликли бюджет прогноз көрсеткишлерин өз ўақтында ҳәмде толық орынланыўын тәмийинлеў;

- бюджет қаржыларынан мақсетли ҳәмде нәтийжели пайдаланыў;

- бюджет тәртибине әмел етилиўиниң үстинен бақлаў ҳәмде жуўапкершилигин және де күшейттириў;

- тийисли жергиликли бюджетлерге салықлар ҳәмде басқа мәжбүрий төлемлердиң толық түсимин тәмийинлеў;

- бюджет дәраматлар базасын асырыў ҳәмде қосымша резервлерди анықлаўға айрықша итибар қаратсын.

7. Нөкис қалалық Мәмлекетлик салық инспекциясы (С.Уснатдинов), Өзбекстан Республикасы Салық кодексине белгиленген ҳуқықларынан келип шығып:

- салықлардың толық ҳәмде дурыс есапланыўын ҳәмде усы салықларды өз ўақтында бюджетке өндирилиўин үстинен салық бақлаўын күшейттириў;

- жер салығы, суў ресурсларынан пайдаланғанлығы ушын салық ҳәмде мал-мүлк салықлары бойынша турақлы талықлаў өткерген ҳалда, салықлардың толық есапланыўын тәмийнлеў ҳәмде усы салық төлемлер бойынша салық қарыздарлығына жол қоймаслық шараларын көриў;

- айланбадан салық түри бойынша салық төлеўшилер тәрепинен нақ пул айланбаларының салық есабатларында толық көрсетилиўи үстинен турақлы салық бақлаўын орнатыў ҳәмде зәрүр жағдайларда хронометраж ҳәмде камерал салық бақлаў жумысларын өткериў, бунда, усы жөнелисте жәмийетлик қадағалаўды күшейттириў мақсетинде, пуқараларға саўда чеклерин талап етип алыўды үгит-нәсият етиўши социаллық роликлер ҳәмде видео материаллар таярлап, социаллық тармақларда ҳәмде мәлимлеме-хабар қураллары арқалы кеңнен тарқатыў жумысларын алып барыўға әҳмийетли итибарлар қаратыў;

- хатлаўды өткериў жумысларын сапалы шөлкемлестириў арқалы жер ҳәмде мал-мүлк салығының салық базасын асырыў ўазыйпасы жүклетилсин.

8. Нөкис қалалық Мәмлекетлик салық инспекциясы (С.Уснатдинов), Кадастр агентлигиниң Мәмлекетлик кадастрлар палатасы Нөкис қаласы филиалы (А.Худайбергенов) 2023-жылдан баслап юридиклық тәреплердиң мал-мүлк салығын есаплаўда көшпес мүлклерге 1 кв.метр ушын минимал муғдарынан белгиленгенлигинен келип шығып, республикадағы салық төлеўшилердиң мал-мүлклери майданлары бойынша пуқта анализ өткерилген ҳалда, мал-мүлклерине салықлардың толық есапланылыўын тәмийинлесин.

9. Нөкис қалалық Мәмлекетлик салық инспекциясы (С.Уснатдинов), Кән-геология жумысларын қадағалаў инспекциясының Арқа-Батыс аймақлық инспекциясы (И.Уразбаев) ҳәмде қала ҳәкимлиги менен биргеликте:

- рудалы емес қурылыс материалларын қазып алыў тараўында нызамсыз жумыс ислеп атырған карьерлерди анықлаў ушын инвентаризациядан өткериў;

- инвентаризация нәтийжелери бойынша анықланған нызамсыз жумыс ислеп атырған карьерлер жумысларын нызамластырыў ҳәмде оларды салық базасына қамтып алыў;

- рудалы емес қурылыс материалларын қазып алыў тараўында жумыс алып барып атырған карьерлер тәрепинен қазып алынып атырған рудалы емес қурылыс материаллары көлеминиң салық есабатларында толық сәўлелениўи үстинен турақлы қадағалаў орнатылсын.

10. Мәжбүрий орынлаў бюросының қалалық бөлими (Р.Балтабаев), Нөкис қалалық Мәмлекетлик салық инспекциясы (С.Уснатдинов) менен биргеликте салықлар ҳәмде басқа мәжбүрий төлемлер

бойынша анықланған салық қарыздарлықларын бюджетке өндириў бойынша тийисли ис-илажлар көрип барсын ҳәмде шереклер жуўмағы менен салық қарыздарлықларының шерек басына салыстырғанда кемейтирип барыўы бойынша анық комплекс ис-илажлар көриў ўазыйпасы жүклетилсин.

11. Нөкис қаласы ҳәкиминиң финанс-экономикалық ҳәм кәмбағаллықты қысқартыў мәселелери бойынша биринши орынбасары (К.Калимбетов) Мәмлекетлик активлерин басқарыў агентлигиниң Қарақалпақстан Республикасы аймақлық басқармасы, Бос турған объектлерден үнемли басқарыўды шөлкемлестириў орайының Қарақалпақстан Республикасы аймақлық басқармасы менен биргеликте:

- бос турған Мәмлекетлик мүлк объектлерин анықлаў бойынша инвентаризация жумысларын сапалы шөлкемлестириў;

- инвентаризация нәтийжелери бойынша бос турған Мәмлекетлик мүлк объектлери дизимин анықластырыў;

- анықланған дизим тийкарында бос турған Мәмлекетлик мүлк объектлерин арендаға бериў ямаса сатыў бойынша тийисли усыныслар таярлаў;

- бос турған Мәмлекетлик мүлк объектлерин арендаға бериў ямаса сатыў бойынша социаллық тармақларда ҳәмде мәлимлеме-хабар қураллары арқалы роликлер ҳәмде видео материаллар таярлаў ҳәм тарқатыў;

- меншиклестириўи белгиленген бос турған Мәмлекетлик мүлк объектлерин «e-auksion.uz» майданшасы арқалы сатыў жумысларын шөлкемлестириў ўазыйпалары жүклетилсин.

12. Нөкис қаласы ҳәкиминиң финанс-экономикалық ҳәм кәмбағаллықты қысқартыў мәселелери бойынша биринши орынбасары (К.Калимбетов) қала ҳәкимлигиниң тийисли жуўапкер хызметкерлери Қарақалпақстан Республикасы Монополияға қарсы гүресиў комитети менен биргеликте сыртқы реклама объектлерин толық инветаризациядан өткерилиўин тәмийинлеў ҳәм усы сыртқы реклама объектлери бойынша шәртнамалар дүзиў шаралары көрилсин ҳәмде шәртнамалар бойынша жыйымларының бюджетке түсиўи үстинен турақлы қадағалаў орнатсын.

13. Нөкис қалалық Суў тармақлары бөлими (М.Утениязов) ҳәмде Нөкис қалалық Мәмлекетлик салық инспекциясы (С.Уснатдинов), қала ҳәкимлиги менен биргеликте қалада суўғарыўға жумсалатуғын суў муғдарлары бойынша анық есап-китапларын жүритиў, пайдаланылған суў көлемлери бойынша салықларды толық есапланыўын ҳәмде финанс жылы жуўмағына шекем жергиликли бюджетлерге толық өндирип алыў ўазыйпасы жүклетилсин.

14. Нөкис қалалық экономика ҳәм кәмбағаллықты қысқартыў бөлимине:

- жергиликли бюджеттиң қосымша дереклеринен пайдаланыў ҳаққындағы Нөкис қаласы ҳәкимлиги тәрепинен берилген усыныслар тийкарында бюджет Нызамшылығына толық бойсынған ҳалда Халық депутатлары Нөкис қалалық Кеңеси шешими жойбарын ислеп шығылыўына;

- Халық депутатлары Нөкис қалалық Кеңеси шешими тийкарында жергиликли бюджеттиң қосымша дереклери есабынан ажыратылған қаржылардың мақсетли ҳәм нәтийжели жумсалыўы үстинен қадағалаў орнатыў ҳәмде жуўмақлары бойынша усыныслар киритип барыў мақсетинде мониторинг өткериўге;

- жергиликли бюджет қәрежетлериниң Нызамшылықта белгиленген жәмийетшилик пикири тийкарында усыныс етилген мәселелерди қаржыландырыўға жөнелтириўде қатнасыў ҳәмде усы қаржылардың мақсетли жумсалыўы үстинен қадағалаўды әмелге асырыўға жуўапкер етип белгиленсин.

15. Нөкис қаласы ҳәкимлиги:

Қала жергиликли бюджетлери жәми қәрежетлериниң 5 проценти ҳәмде қосымша дереклериниң кеминде 30 процентин жәмийетшилик пикири тийкарында жыйналған мәселелерди қаржыландырыў ушын “Пуқаралардың белсендилик қоры”на жөнелтирилсин.

Бунда, қалалық халық депутатлары Кеңеси, Қалалық жаслар ислери агентлиги, қала ҳәкимлиги жанындағы Жәмийетшилик кеңеслери ҳәмде жаңадан дүзилген ҳәким жәрдемшилери пуқаралардың бюджеттиң орынланыўы процессинде актив қатнасыўын тәмийинлеў мақсетинде халыққа кеңнен түсиндириу ҳәм үгит-нәсият жумысларын алып барыўға жуўапкер етип белгиленсин;

- жергиликли бюджетлердиң қосымша дереклери есабынан сатып алынатуғын товар ҳәм хызметлер, қурылыс, реконструкция қылыў ҳәмде оңлаў жумыслары алып барылып атырған объектлер дизими, сондай-ақ, қурылыс-оңлаў жумысларының қаржыландырылыўы ҳаққындағы мағлыўматлар ҳәр шерек жуўмағы менен, кейинги шерек биринши айының 10-сәнесине шекем мәжбүрий тәртипте тийисли ҳәкимликлердиң белгиленген веб-сайтларына жайластырылып барылсын.

16. Нөкис қаласы ҳәкиминиң финанс-экономикалық ҳәм кәмбағаллықты қысқартыў мәселелери бойынша биринши орынбасары (К.Калимбетов), қалалық тийисли мәкемелер ҳәм бөлимлер баслықлары:

- жергиликли бюджет дәраматы ҳәмде қәрежетлериниң прогноз көрсеткишлериниң орынланыўы ҳәмде салық базасын кеңейиттириў бойынша көрилген ис-илажлар;

- ажыратылған бюджет қаржыларынан мақсетли ҳәмде нәтийжели пайдаланылыўы бойынша ерисилген нәтийжелери бойынша ҳәкимликке ҳәр шеректе кеминде бир мәртебе есабат киритип барсын.

17. Нөкис қаласы ҳәкимлиги тәрепинен Нызамда белгиленген айырым салықлар, төлем ставкалары, салық салыў тәртиплери ҳәмде басқада мағлыўматларды ғалаба қураллары арқалы халыққа жеткерилиўи тәмийинленсин.

18. Усы шешим “Пайтахт” газетасында жәриялансын ҳәмде Нөкис қаласы ҳәкимлигиниң арнаўлы веб-сайтына жайластырылсын.

19. Усы шешимниң орынланыўын тәмийинлеў Нөкис қаласы ҳәкиминиң финанс-экономикалық ҳәм кәмбағаллықты қысқартыў мәселелери бойынша биринши орынбасары К.Калимбетовқа жүклетилсин.

Keńes baslıǵı **U.Panaev**

Xalq deputatlari Nókis shahar
Kengashining
2023 yil 4 yanvardagi
VI-57-2-13-195-K/23-son
qaroriga
1-ilova

Нөкис қаласы жергиликли бюджети дәраматларының 2023-жылдағы тийкарғы прогноз көрсеткишлери

мың.сўмда

Т/Р	Дәрамат түрлери	жәми
I	ЖӘМИ	**126,619,508.0**
1	Кәрханалар айланбасынан салық	10,358,000.0
2	Физикалық тәреплерден алынатуғын дәрамат салығы	0,0
3	Исбилерменлик пенен шуғылланыушы физикалық тәреплерден алынатуғын дәрамат салығы	4,610,000.0
4	Юридикалық тәреплердиң мал-мүлкине салынатуғын салық	17,135,000.0
5	Физикалық тәреплердиң мал-мүлкине салынатуғын салық	11,111,000.0
6	Юридикалық тәреплер жер салығы	14,572,000.0
7	Физикалық тәреплерден алынатуғын жер салығы	14,139,000.0
8	Жер асты байлықларынан пайдаланғанлығы ушын салық (руда емес материаллары)	120,000.0
9	Суў ресурсларынан пайдаланғанлығы ушын салық	650,000.0
10	Мәмлекетлик бажы	
11	Жәриймалар	
12	Ижара төлеми	
13	Мәмлекетлик шөлкемлердиң сап пайдасынан дәрамат	
14	Жыйымлар	
II	Өткерилип берилетуғын дәраматлар	53,924,508.0
III	Трансфертлер	219,708,037.0
Жәми дәраматлар		346,327,545.0

Xalq deputatlari Nókis shahar
Kengashining
2023 yil 4 yanvardagi
VI-57-2-13-195-K/23-son
qaroriga
2-ilova

2023-жыл ушын Нөкис қаласының жергиликли бюджетинен биринши дәрежели бюджет қаржылары бөлистириўшилерге ажыратылатуғын қаржылардың шекленген муғдарлары

мың.сўмда

т/н	Көрсеткишлер	суммасы
	Жәми қәрежетлер	346,327,545.0
1	Нөкис қаласы Ҳалық билимлендириў бөлими	32,216,911.0
	соннан:	
	сақлаў қәрежетлери	32,216,911.0
2	Нөкис қаласы Мектепке шекемги билимлендириў бөлими	35,218,955.0
	соннан:	
	сақлаў қәрежетлери	35,218,955.0
3	Нөкис қаласы Ден-саўлықты сақлаў мәкемелери	47,677,660.0
	соннан:	
	сақлаў қәрежетлери	47,677,660.0
4	Нөкис қаласы Мәденият бөлими	1,779,000.0
	соннан:	
	сақлаў қәрежетлери	1,779,000.0
5	Нөкис қаласы Жас-өспиримлер спорт мектеплери	7,472,000.0
	соннан:	
	сақлаў қәрежетлери	7,472,000.0
6	Абаданластырыў басқармасы	45,442,781.0
	соннан:	
	сақлаў қәрежетлери	42,442,781.0
	ишки жолларды оңлаў	3,000,000.0
7	Ветеринария ҳәм шарўашылықты раўажландырыў бөлими	1,346,689.0
	соннан:	
	сақлаў қәрежетлери	1,346,689.0

8	Мәмлекетлик басқарыў уйымлары	26,389,576.0
	соннан:	
	сақлаў қәрежетлери	26,389,576.0
9	Социаллық бейимлейстириў орайы	262,716.0
	соннан:	
	сақлаў қәрежетлери	262,716.0
10	Пуқаралардың өзин өзи басқарыў органларын сақлаў	11,225,945.0
11	Социаллық напақалар ҳәм компенсация төлемлери	115,122,482.0
12	Жергиликли бюджетлерде ҳәким жәрдемшилериниң усыныслары менен мәҳалле инфрадүзилмесин жақсылаў қәрежетлер	2,569,384.0
13	Сақлаўлы қоры	3,267,241.0
14	Жәмийетшилик пикирлер тийкарындағы ажыратылатуғын қаржылар	16,336,205.0

Xalq deputatlari Nókis shahar
Kengashining
2023 yil 4 yanvardagi
VI-57-2-13-195-K/23-son
qaroriga
3-ilova

Қала жергиликли бюджетиниң сақлаўлы қорлары муғдарлары

мың.сўмда

Т/р	Аймақлар атамасы	Сақлаўлы қорлары муғдары
	Нөкис қаласы	3,267,241.0

Xalq deputatlari Nókis shahar
Kengashining
2023 yil 4 yanvardagi
VI-57-2-13-195-K/23-son
qaroriga
4-ilova

Улыўма мәмлекетлик салықларынан қала жергиликли бюджетине ажыратпалар нормативи

Қала ҳәм район-лар аты	Айланба-дан салық	Жеке тәртипдеги исбилермен-лерден алынатуғын қатаң белгиленген салық	Юридик тәреплер-диң мал-мүлкине салынату-ғын салық	Физика-лық тәреплерден алынату-ғын мал-мүлк салығы	Юридик тәреп-лердиң жер салығы	Физикалық тәреплерден алынатуғын жер салығы	Суў ресурсларынан пайдаланғанлық ушын салық (электр станцияларынан тысқары)
Нөкис қаласы	100	100	100	100	100	100	100